

Vastaukset tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2023

Kaupunginhallitus 17.06.2024 § 213

Valmistelu

Hallinto- ja kehitysjohtaja Jukka Vilén, puhelinnumero 040 486 4101

Tarkastuslautakunta jätti arviointikertomuksen vuodelta 2023 kaupungin valtuustolle tiedoksi 10.6.2024. Valtuusto merkitsi kertomuksen tiedoksi ja päätti lähettää sen kaupunginhallitukselle toimenpiteitä varten. Valtuusto päätti lisäksi, että kaupunginhallitus laatii syyskuun loppuun mennessä vastineen arviointikertomukseen, joka toimitetaan tarkastuslautakunnalle ja valtuustolle.

Kaupunginhallitus pyytää vastaukset toimialoilta syyskuun 16. päivään mennessä oheisiin huomioihin:

Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan kaupunginhallituksen on ohjattava nykyistä vahvemmin talouden tasapainottamistyötä.

KAUPUNGINHALLITUS:

s. 9

Hyvän työikäytymisen opas (KH 24.4.2023 § 138):

- Tarkastuslautakunta haluaa tietää, onko opas tarkoitus käydä läpi aina valtuustokauden vaihtuessa myös luottamushenkilöiden kanssa?

s. 9

Osallistava budjetointi

- Onko kaupunginhallitus miettinyt osallistavan budjetin kautta toteutettavien hankkeiden näkyväksi tekemistä?

ELINVOIMALAUTAKUNTA

s. 11

Veitsiluodon tehtaan alasajo ja koronan jälkitila näkyvät yhä kaupungin toiminnassa. Matkailun ja työllisyyden elpyminen on ollut selkeästi havaittavissa vuoden 2023 aikana.

- Onko tämä kasvu luonnollista palautumista koronan jälkitilanteesta?
- Onko tilastoja verrattu muiden samankokoisten kaupunkien koronanjälkeiseen elpymiseen?
- Siirtyvätkö äkillisen rakennemuutoksen ÄRM-hankkeiden tavoitteet jatkumona myös rakennemuutoshankkeeseen?

Kivalo-opiston toiminta on tappiollista. Kyseessä on matalalla kynnyksellä toteutettavaa lakisääteistä vapaata sivistystyötä.

- Onko Kivalo-opisto arvioinut kurssimaksujen ajantasaisuutta?

Maahanmuuttotyötä käsiteltiin elinvoimalautakunnan marraskuun kokouksessa. Kokouksessa nousi esille, että Kemlin maahanmuuttajatyötä voisi kehittää ja koordinoida nykyistä enemmän. Myös nykyiset työntekijäresurssit asiakasmäärään nähden nousivat esille. Kemlin väkilukukehityksen vuoksi vahva kotouttamistyö ja maahanmuuttajien sitouttaminen alueelle olisi tärkeää.

- Millaisia toimenpiteitä suunnitellaan resurssien lisäämiseksi ja toiminnan koordinoimiseksi?
- Tarkastuslautakunta haluaisi tietää, hyödynnetäänkö riittävässä määrin yhteistyömahdollisuutta ja jo olemassa olevia resursseja esim. Kivalo-opiston ja kirjaston tarjontaa maahanmuuttajatyössä?

Tervahallin kokemuksesta oppineena toivotaan, että asiakkaille aiheutuva uimahallin käyttökato huomioidaan ja sen vaikutukset minimoidaan.

- Onko mahdollista järjestää ikääntyvälle väestölle korvaavia uimahallikuljetuksia muihin uimahalleihin?

s.12

Matkailun varsinainen kasvu voisi lähteä suurempaan nousuun vuodesta 2024 eteenpäin, ellei Kemissä olisi rajoittavana tekijänä majoituskapasiteetin puute.

- Mitä toimenpiteitä elinvoimalautakunta on tehnyt majoituspalveluita tarjoavien tahojen toiminnan tukemiseksi ja ympärivuotisen matkailun edistämiseksi?

Kaupunkilaisia kiinnostaa elinvoimalautakunnan päätökset ja niiden liitteet on myös syytä julkaista julkisessa tietoverkossa, ellei salassapitosäännöksistä muuta johdu, talousseuranta ja ÄRM-hankkeiden materiaalit. Elinvoimalautakunta on käsitellyt kokouksissaan aurinkovoimalaselvitystä 20.09.2023 § 83 ja 25.10.2023 § 91, mutta asiasta ei ole sen enempää materiaalia saatavilla.

Strateginen päämäärä: Vahvistamme yhteisöllisyyttä ja yhteenkuuluvuutta kuulemalla ja osallistamalla kuntalaisia. Toteumassa on kuvattu, että asiakaspalaute- ja asiakastytyväisyyskyselyjä on tehty. Esimerkiksi työllistämispalveluiden yksiköissä Ohjaamossa ja Pointissa on tehty vastaavia kyselyitä.

- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, mitä asioita näiden palautteiden ja kyselyiden pohjalta on noussut esille ja miten niihin on reagoitu.

Kemlin työttömyysaste on poikkeuksellisen korkealla tasolla ollut jo vuosia, vaikka alueella on työpaikkoja, joten syvempi analyysi työllistämispalveluiden laadusta olisi tarpeen.

- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla arvion, kuinka suuri osa Kemlin työttömistä on mahdollisesti työkyvyttömiä.
- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla elinvoimajohtajan kannanoton Merivan ostopalveluiden määrästä ja vaikuttavuudesta.

HYVINVOINTILAUTAKUNTA

s. 14

Hyvinvointilautakunta on reagoinut Move-tilastoihin. Muun muassa vuoden 2023 toukokuussa kokeiltua alle 18-vuotiaiden maksutonta uimahallin käyttöä päätettiin 2.11.2023 § 100 laajentaa 8.1.2024 alkaen toistaiseksi voimassa olevaksi käytännöksi. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tämä on oikeansuuntainen kehitys.

- Onko hyvinvointilautakunta miettinyt käyttöajan laajentamista?

s. 15

Kaupunginhallitus on ohjeistanut 11.9.2023 § 267 hyvinvointitoimialaa laatimaan kaupunkistrategian kanssa yhtenevän hyvinvointiohjelman.

- Tarkastuslautakunta jäi miettimään, yhdistyykö liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiohjelma yhdeksi dokumentiksi.

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt kokouksessaan 15.6.2023 § 61 valtuuston hyväksymän vetovoimaohjelman ja merkinnyt sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat ylätasolla.

- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, mitä konkreettisia toimenpiteitä hyvinvointitoimiala on suunnitellut vuoden 2023 aikana tuleville vuosille 2024–2025.

YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

s. 16

Ympäristölautakunta käsitteli metsänhoitosuunnitelmaa kokouksessaan 21.2.2023 § 13.

- Voisiko kunnostustoimien kannattavuuslaskelmissa ottaa huomioon metsähoidollisten kysymysten lisäksi metsäteiden kunnan sekä metsän virkistyskäytön?
- Metsäteitä käytetään myös maastopyöräilyyn, marjastukseen, sienestykseen. Onko ympäristölautakunta selvittänyt tarvetta purojen ennallistamiseen ja mahdollisuutta EU-tukeen?

s. 17

Esteettömyys liittyy oleellisesti kaupunkikuvaan ja katujen kunnossapitoon. Yhä ikääntyvän väestön mahdollisuus liikkua esteettömästi tulee taata.

- Onko esteettömyyskävelyjä järjestetty?
- Onko penkkien sijoittelussa huomioitu puistojen lisäksi ikääntyvän väestön asiointitarve?
- Tarkastuslautakunta haluaisi kuulla, miten liikkumisen esteettömyyttä on viety eteenpäin ja onko vuosittaista suunnitelmaa esteettömyyden edistämiseksi tehty.

- Miten keskustan ja Karjalahden teollisuusalueen liikekeskittymän välisessä kevyenliikenteen kulkuyhteydessä on huomioitu ikääntyvän väestön asiointimahdollisuus?
- Vihreän Kemin teemaan liittyen tarkastuslautakunta haluaisi tietää, onko roska-astioiden määrää ja kierrätysmahdollisuuksia tarkoitus lisätä ja millaisella aikataululla?

Ympäristölautakunta on käsitellyt kokouksessaan 22.8.2023 § 68 Rautatieaseman liikennejärjestelyitä. Moottorijoneuvojen kulku ja parkkeeraus ratapihan läheisyyteen on nyt selkeytetty.

- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, miten jalankulkuyhteyden mahdollistaminen turvallisesti eri raiteille etenee. Mitä ympäristölautakunta aikoo tehdä kaupunkikuvan kehittämiseksi rautatieaseman osalta?

s. 18

KONSERNI

Digipoliksen toimitilojen käyttöaste on toiminta huomioiden maksimissaan. Vuokrahintoja ei kuitenkaan ole lähdetty tarkistamaan.

- Onko vuokrantarkistus sidottu inflaatioindeksiin?

Kaupunki on tukenut Kemin Matkailu Oy:n kasvua taloudellisesti.

- Tarkastuslautakunta haluaa nähdä laskelmia, millä aikavälillä Kemin Matkailu Oy:n toiminta on voitollista.
- Miten eri asiakassegmentit on huomioitu jäänmurtajan hinnoittelussa esim. kotimaisten matkailijoiden osalta, vai onko tavoitteena lisätä nimenomaan kansainvälisten matkailijoiden määrää?

S. 19

MUUT TOIMINNAN ARVIOINNIT

- Onko Kivalo-opiston oikea paikka elinvoimatoimialalla vai olisiko sille luontevampi paikka hyvinvointitoimialalla, jossa muutkin sivistyspalvelut sijaitsevat?
- Kemin kaupungin esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisun yhteydessä tulee laittaa nähtäville kaikki materiaalit, joille ei ole salassapitoperustetta.

S. 20

MUUT TOIMINNAN ARVIOINNIT / HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

- Tarkastuslautakunta haluaisi tietää, onko kaupungilla voimavaroja raportoida vuosittain, tiivistä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta.

- Tarkastuslautakunta haluaa tietää, kutsuuko hyte-koordinaattori säännöllisesti yhteiskokoukseen liikuntaseurojen ja yhdistysten edustajat.
- Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, toimiiko kaupungissa liikunnan edistämiseen keskittyvä poikkihallinnollinen työryhmä.
- Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, kuinka yhtenevät käytännöt Kemin kouluissa on poissaolojen seurantaan liittyen. Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, onko ala- ja yläkouluissa ohjattua liikuntaa pitkien välituntien aikana.

Tarkastuslautakunta toivoo, että kaupunginhallitus kokoaa eri lautakunnilta vastineet yhdeksi dokumentiksi tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen syyskuun 2024 loppuun mennessä. Vastine tulee toimittaa valtuustolle ja tarkastuslautakunnalle.

Esittelijä Kaupunginjohtaja Matti Ruotsalainen

Päätösehdotus Kaupunginhallitus saattaa tarkastuslautakunnan havainnot toimialojen tietoon vastauksia varten.

Saadut vastaukset kootaan yhdeksi pykäläksi, Vastaukset tulee toimittaa kaupunginhallitukselle 23.9.2024 mennessä

Päätös Kaupunginhallitus päätti saattaa tarkastuslautakunnan havainnot toimialojen tietoon vastauksia varten.

Saadut vastaukset kootaan yhdeksi pykäläksi, Vastaukset tulee toimittaa kaupunginhallitukselle 23.9.2024 mennessä.

Hyvinvointilautakunta 29.08.2024 § 67 86/00.03.00/2024

Valmistelu Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala, johtava rehtori Piia Hulkkonen, hyte-koordinaattori Janne Jylkkä

Kaupunginhallitus pyytää vastaukset toimialoilta syyskuun 16. päivään mennessä oheisiin huomioihin.

Hyvinvointilautakunnalta pyydetään vastauksia seuraaviin asioihin:

Hyvinvointilautakunta on reagoinut Move-tilastoihin. Muun muassa vuoden 2023 toukokuussa kokeiltua alle 18-vuotiaiden maksutonta uimahallin käyttöä päätettiin 2.11.2023 § 100 laajentaa 8.1.2024 alkaen toistaiseksi voimassa olevaksi käytännöksi. Tarkastuslautakunnan näkemyksen mukaan tämä on oikeansuuntainen kehitys. Onko hyvinvointilautakunta miettinyt käyttöajan laajentamista?

Hyvinvointilautakunta on päättänyt jatkaa alle 18-v maksuttoman uimahallin käyttöä toistaiseksi. Maksuttomat ajat on suunniteltu yhdessä uimahallin henkilöstön kanssa ajoille, jolloin uimahallin käyttö on vähäisintä. Maksuttomuutta on myös koulujen loma-aikoina. Tavoitteena on kuitenkin se, että maksuttomuus ei lisää henkilöstön tarvetta palvelujen tuottamiseen. Nykyisellä resurssilla ei ole mahdollista laajentaa palvelujen maksuttomuutta.

Kaupunginhallitus on ohjeistanut 11.9.2023 § 267 hyvinvointitoimialaa laatimaan kaupunkistrategian kanssa yhtenevän hyvinvointiohjelman. Tarkastuslautakunta jäi miettimään, yhdistyykö liikunta-, kulttuuri- ja hyvinvointiohjelma yhdeksi dokumentiksi.

Hyvinvointiohjelman/suunnitelman laatiminen on käynnistetty. Tarkoitus on laatia yksi strategiaa tukeva alaohjelma/suunnitelma, johon kaikki nykyiset suunnitelmat/ohjelmat päivitysten jälkeen integroidaan alaohjelmiksi. Kuntia velvoittavat lakisääteiset suunnitelmat muodostavat asiakirjan ytimen. Hyvinvointityöryhmälle on esitelty suunnitelman laatimista ja tarkoituksena on, että suunnitelma valmistuu vuoden 2025 aikana.

Hyvinvointilautakunta on käsitellyt kokouksessaan 15.6.2023 § 61 valtuuston hyväksymän vetovoimaohjelman ja merkinnyt sen tiedoksi ja toimenpiteitä varten. Valtuuston asettamat tavoitteet ovat ylätasolla. Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, mitä konkreettisia toimenpiteitä hyvinvointitoimiala on suunnitellut vuoden 2023 aikana tuleville vuosille 2024–2025.

Hyvinvointitoimiala toimeenpanee suunnitelmissaan ja käytännön toteutuksessa syksyllä 2023 tehtyä palveluverkkopäätöstä. Kemi Areenan käyttöönoton jälkeen liikuntamahdollisuudet moninaistuvat saman katon alle eri ikä- ja käyttäjäryhmille. Tapahtumakoordinaattori järjestää yhdessä kumppaneiden kanssa eri vuodenaikoina kaupunkiin vetovoimaisia tapahtumia kohdentuen eri ikäsiin kuten tähänkin saakka. Vetovoimaisimmat tapahtumat säilytetään ja hyödynnetään yhä enemmän kaupunkikuvallisesti muuttuvia ympäristöjä tapahtumatuotannossa. Konkreettisia toimenpiteitä esimerkiksi: Harrastamisen Suomenmalli, Liikkuva varhaiskasvatus, Sporttikortti, Jalokivinäyttelyn uudelleen esilletuonti, Palveluverkkoon liittyvien tilojen ja muiden toimintojen valmistelu ja lisäksi harrastetoimintojen uudelleen järjestäminen Kemi Areenan ja kaupungin yhdyspintana.

MUUT TOIMINNAN ARVIOINNIT

Onko Kivalo-opiston oikea paikka elinvoimatoimialalla vai olisiko sille luontevampi paikka hyvinvointitoimialalla, jossa muutkin sivistyspalvelut sijaitsevat?

Organisaatiouudistuksen yhteydessä v. 2021 Kivalo-opisto siirtyi sivistyspuolelta uudessa organisaatiossa elinvoimatoimialan alaisuuteen. Perusteena oli Kivalo-opiston rooli elinvoiman lisääjänä ja vetovoimatekijänä alueellisesti.

Kemin kaupungin esityslistojen ja pöytäkirjojen julkaisun yhteydessä tulee laittaa nähtäville kaikki materiaalit, joille ei ole salassapitoperustetta.

Hyvinvointilautakunnan esityslistojen oheismateriaalit on pääsääntöisesti julkaistu. Lautakunnan listan esittelytekstissä on avattu yleisellä tasolla myös oheismateriaaleissa olevien asioiden pääkohdat.

MUUT TOIMINNAN ARVIOINNIT / HYVINVOINNIN JA TERVEYDEN EDISTÄMINEN

Tarkastuslautakunta haluaisi tietää, onko kaupungilla voimavaroja raportoida vuosittain, tiivistä kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta.

Hyvinvointitoimialalla on linjattu, että helmikuun loppuun mennessä tehdään vuotuinen raportti kaupunkilaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta viimeisimpien tilastotietojen pohjalta. Aikaisemmin eri tietolähteistä saatavat tiedot tuotiin yksitellen päätöksentekoon, jolloin kokonaistilanteen hahmottaminen oli haasteellisempaa. Kerran vuodessa tehtävässä raportissa on yhdessä asiakirjassa viimeisin tieto kuntalaisten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta. Asiakirjaa käytetään hyvinvointitoimialan eri ikäryhmien palvelujen kehittämisen tienviittana.

Tarkastuslautakunta haluaa tietää, kutsuuko hyte-koordinaattori säännöllisesti yhteiskokoukseen liikuntaseurojen ja yhdistysten edustajat.

Hyte-koordinaattori kutsuu vuosittain helmikuussa järjestöt koolle avautuvasta avustushausta ja järjestöille ajankohtaisista aiheista. Lisäksi liikuntapaikkoja käyttäviä yhdistyksiä kutsutaan seurafoorumeihin ulko- ja sisäliikuntapaikkojen vuorohakuihin liittyen keväisin. Vuorohakijoiden kanssa käydään lisäksi yhteinen keskustelu vuorojakosuunnitelmasta, jolla mahdollistetaan hakijoiden kuuleminen ja yhteistyö ennen viranhaltijapäätösten tekoa.

Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, toimiiko kaupungissa liikunnan edistämiseen keskittyvä poikkihallinnollinen työryhmä.

Kemin kaupungissa ei toimi erillistä liikunnan edistämiseen keskittyvää poikkihallinnollista työryhmää. Useiden erilaisten työryhmien perustamisen sijaan olisi pohdittava voidaanko em. työryhmän tehtävät sisällyttää esimerkiksi kaupunginhallituksen nimeämään hyvinvointityöryhmään, joka koostuu päätöksentekijöistä, sekä eri toimialojen ja oppilaitosten edustajista.

Tarkastuslautakunta haluaa kuulla, kuinka yhtenevät käytännöt Kemin kouluissa on poissaolojen seurantaan liittyen. Lisäksi tarkastuslautakunta haluaa tietää, onko ala- ja yläkouluissa ohjattua liikuntaa pitkien välituntien aikana.

Kemin peruskoulussa on käytössä yhteinen malli poissaolojen ehkäisemiseen sekä poissaolojen suunnitelmalliseen seuraamiseen ja niihin puuttumiseen (PoL § 26). Kemin koulujen poissaolomalli sisältyy Kemin kaupungin opiskeluhoitosuunnitelmaan 1.8.2023 alkaen. Poissaolomalli on nähtävillä kaupungin [www-sivuilla https://www.kemi.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/oppimisen-ja-koulunkaynnin-tuki/poissaoloihin-puuttumisen-malli/](https://www.kemi.fi/varhaiskasvatus-ja-opetus/perusopetus/oppimisen-ja-koulunkaynnin-tuki/poissaoloihin-puuttumisen-malli/). Kemin lyseon lukion poissaolomalli laaditaan lukuvuoden 2024-2025 aikana.

Kaikki Kemin koulut toteuttavat Liikkuva koulu/ oppilaitos -ohjelmaa. Ohjattua liikuntaa ja välituntitoimintaa järjestetään osana välkäröhjaajien, tukioppilaiden, oppilas- ja opiskelijakuntien ja koulunuorisotyön toimintaa.

Esittelijä

Hyvinvointijohtaja Kaisa Rauvala

Päätösehdotus

Hyvinvointilautakunta antaa kaupunginhallitukselle oheisen vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2023.

Päätös

Hyvinvointilautakunta päätti antaa kaupunginhallitukselle oheisen vastauksen tarkastuslautakunnan arviointikertomukseen 2023.